

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATA DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

Abonamentul

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Cele dintîi tîrnosiri de biserici

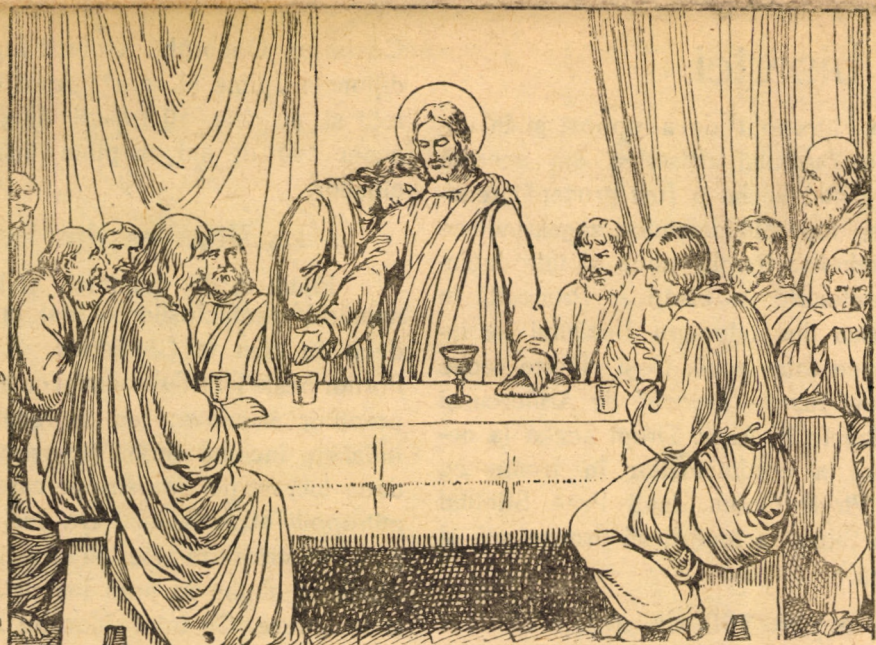
Inalt Prea Sfinția Sa Dr. Iustin Moiescu, Mitropolitul Ardealului în mijlocul credincioșilor de pe valea Buzaelor

Izvoarele Buzăului și întorsura lui spre Moldova cuprind așezări din cele mai frumoase, cu credincioși însuflețiți și strins legați de Sf. noastră Biserică. Așezarea centrală a acestor sate pline de pitoresc, într-un cadru natural din cele mai incântătoare este comuna Intorsura Buzăului. Pe diferitele văi în dreapta și în stînga, spre miazăzi și apus au luat naștere în decursul timpului noi și noi așezări românești de păstori de oi, de plugari și de muncitori la pădure. În felul acesta s-a născut și satul Ciumernic al cărui

mină de oameni, dar vrednici și prin aceasta s-au ridicat în părțile acelea ca model de hărnicie cu realizări ce le fac onoare.

Praznicul dela 8 septembrie 1956.

În vara acestui an lăcașul de închinare la care au trudit timp de 5 ani credincioșii din Ciumernic în frunte cu preoful lor, Părintele Nicolae Coman, a fost gata și împodobit cu zugrăveală în fresco, astfel încît putea fi dat destinației sale. Cu căldură și cu deosebită mulțămire su-

centru îl alcătuiesc peste vreo 80 de case și de care sînt la depărtări mai mici sau mai mari mai multe cătune ajungînd pînă la vreo 200 de familii. Așezarea lor era destul de îndepărtată de Sita Buzăului, încît venirea la biserică din Sita era pentru ei destul de obositoare. În felul acesta s-a născut în sufletul lor dorul de a avea o biserică a lor în Ciumernic.

Zidiseră mai întîi prin hărnicia lor o școală frumoasă pentru luminarea minții copiilor lor. Precizăm aici că pe Valea Buzaelor în Intorsură, în Sita, în Vamă, în Brădet și în Ciumernic familiile credincioase ale Bisericii noastre sînt binecuvîntate de Dumnezeu cu mulți copii. Nu puține sînt casele unde numărul copiilor trece de 10, avem în aceste părți mai multe mame eroine.

Era firesc ca după ce și-au văzut școala, ei să meargă mai departe să ridice un Cămin Cultural și însfîrșit o sf. biserică. Sînt doar o

fletească acești credincioși au solicitat pe Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Iustin, să binevoiască să coboare în mijlocul lor și să le sfințească cu binecuvîntarea arhierescă și cu darul dela Dumnezeu osteneala și truda mîinilor lor, frumoasa biserică ridicată de ei.

Inaltul Ierarh din Cetatea Sibiului a apreciat favorabil silința ciumernicenilor și a hotărît să coboare în mijlocul lor pentru tîrnosirea acelei biserici.

Era cea dintîi tîrnosire de biserică pe care noul Ierarh și Mitropolit al Ardealului urma să o facă. Se bucura că avea prilejul să coboare tocmai în mijlocul unor credincioși plini de însuflețire și care au dat probe evidente de vrednicia lor și de creștini și de cetățeni ai Patriei.

În felul acesta Inalt Prea Sfinția Sa a hotărît ca în Praznicul Nașterii Maicii Domnului să meargă la Ciumernic.

Un sat în sărbătoare.

Venit de dreptul dela Sibiu, Inalt Prea Sfinția Sa, a trecut peste țara Birsei, peste Prejmer, a intrat în defileul dela Teliu, a coborît apoi în depresiunea Buzăului, a trecut peste Intorsură, peste Sita, și la orele 9 cînd urma să cotească spre Ciumernic o ceafă mare de credincioși în frunte cu președintele Sfatului Aurel Tudoran, plini de însuflețire au întîmpinat pe Ierarh, iar călăreții în costume naționale au înconjurat mașina călăuzind pe Inaltul oaspe cîțiva kilometri pînă la biserică. Dealungul văii din toate casele ieșeau oameni în haine de sărbătoare cu flori în mină și sileau cu grăbire spre biserică pentru a nu pierde nici un moment din frumusețea prăznuirii. La intrarea în curtea bisericii ceata preoților în frunte cu protopopul locului au așteptat pe Inalt Prea Sfințitul împreună cu multă mulțime de credincioși. Oierii și țărani din Valea Buzăului erau cu toții în costumele lor naționale, costume tradiționale și atît de frumoase, cari sînt și ele o mărturie de sufletul bun, senin și harnic al poporului nostru românesc.

Cea dintîi slujbă de tîrnosire.

Arhiepiscopul nou, plin de dar, în fața unei biserici noi care aștepta coborîrea darului de sus dela Părintele Luminilor, cu adîncă reculegere, cu credință neclintită Inaltul Ierarh înconjurat de soborul al preoților a purces la slujirea sfîntă a tîrnosirii noului lăcaș de închinare ridicat în Valea Buzaelor.

Tîrnosirea pentru o biserică este ceace pentru un preot este hirotonirea. Da, prin sfințirea bisericii, lăcașul ei primește hirotonirea cerească. Prin rugăciuni, prin ungerea cu Sf. Mir, prin îngroparea Sf. Moaște în Altar, tot atîtea lucrări ale mîinilor și sufletului Arhiepiscopului, Biserica primește pipăire de sus, pecetuire a puterii Duhului lui Dumnezeu, pentruca astfel gătită ea să iese din rîndul caselor obișnuite și să se facă Biserică a lui Dumnezeu pe care nici porțile iadului să nu o poată sfărîma.

Credincioșii au ascultat și au urmărit în deplină evlavie toată Sfînta Slujbă, iar la sfîrșit cuvîntul de învățătură atît de cald, atît de părintesc al Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit, pe care credincioșii îl privesc cu nesaț și cu toată mîngăierea sufletească, care în mijlocul bisericii proaspăt zugrăvită și împodobită părea un Arhanghel cu solie cerească.

Agapa credincioșilor.

Biserica ridicată de ciumerniceni ca arhitectură inspirată dela celelalte biserici de pe Valea Buzăului, ca proporții bine echilibrată și ca arhitectură bine încheagată și solidă. Pictura în fresco

Continuare în pag. 2

La hramul mănăstirii

La marele praznic al Adormirii Maicii Domnului s-a săvârșit sărbătorirea hramului Sf. Mănăstiri dela Sîmbăta de sus. Sf. Liturghie a fost slujită la altarul din pădure de I. P. S. mitropolit Iustin și un sobor de ieromonahi, preoți și diaconi. Răspunsurile le-au dat: corul bisericii din Sibiu și corul bisericii din Viștea de jos (condus de dascălul pensionar A. Șandru).

La sfîrșitul Sf. Liturghii au predicat:

Păr. Protosințel Serafim, care a vorbit despre unitatea tuturor credincioșilor într-un Domn, o credință, o dragoste, o sfîntă cuminecătură:

Păr. consilier Gh. Secaș, care a arătat cum a murit și a fost îngropată Maica Domnului, de față fiind sfinții Apostoli și cum a treia zi Fiul Ei a înviat-o și a înălțat-o la cer, unde stă deadreapta lui Hristos și se roagă pentru sufletele noastre;

Păr. Prof. ieromonah Nicolae Mladin spune că adormirea Maicii Domnului este și preamărirea Ei, căci acum Ea este înălțată în mărime dumnezească și este „fericită de toate neamurile“, de toți credincioșii din toate țările pămîntului. Noi ne bucurăm că avem o maică în cer, care ne iubește, care ne ajută și care poate să ne ajute, că mult pot rugăciunile maicii la Fiul Ei. Să ne rugăm Ei pentru toate, dar mai ales pentru pacea a toată lumea.

Pr. Ștefan Tascianu (Toderița) citește două poezii închinatelor citorului mănăstirii și I. P. S. Mitropolit Iustin.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Iustin vorbește despre cinstirea deosebită de care se bucură Maica Domnului, în Biserica noastră. Nenumărate sînt bisericile ridicate în cinstea Ei, slujbele bisericesti sînt mereu impletite cu imne la adresa Ei, icoanele Ei împodobesc bisericile și casele noastre, din toate inimile credin-

cioase se înalță neîncetat rugăciune spre Fecioara Maria. Sf. Evanghelist Ioan, vrînd să ne înfățișeze frumusețea Ei fără de seamăn, o arată în Apocalips ca fiind înveșmîntată în soare, avînd luna sub picioare și o cunună de stele în jurul capului. Dar cuvintele omenești nu pot cuprinde toată mărirea dumnezeiască, în care a îmbrăcat-o Fiul Ei.

De ce noi alergăm mereu sub ocrotirea rugăciunilor Ei?

— Pentru că simțim că Ea este mama noastră a tuturor. Născîndu-se Fiul lui Dumnezeu din Fecioara Maria și făcîndu-ne frați ai Lui, El ne-a făcut și fii ai prea curatei Sale Maici. Ea are dela Mintuitorul tot ceace un fiu bun poate dăruia Maicii Sale, iar Ea, ca o maică a noastră iubitoare, revărsă aceste daruri asupra noastră, dăruind tuturor tot ceace o mamă poate da fiilor ei. Ea se roagă pentru noi și poate fi tuturor ajutor, mîngăiere, bucurie, pentru că are mulțime de daruri dumnezești.

Să fim și noi ca Ea, să fim vrednici fii ai Maicii Sfinte. Să păstrăm dreapta-credință, să ne facem datoriile și față de Dumnezeu și față de Patria noastră, să muncim și să trăim în pace și bună înțelegere. Așa Maica Domnului va fi pururea ocrotitoarea noastră și binecuvîntarea lui Dumnezeu se va revărsa din belșug peste toți ceice cinstesc pe Fecioara Maria și Maica Dumnezeului nostru.

Praznicul s-a încheiat cu sfințirea apei la fîntîna „Izvorul Tămăduirilor“, cu sf. maslu pentru bolnavi și cu împărțirea credincioșilor ce s-au spovedit cu 1—2 zile înainte.

Maica Domnului, prin Sf. Mănăstirea Sa, a revărsat iarăși belșug de lumină și daruri dumnezești peste sufletele călugărilor, preoților și credincioșilor, care au cinstit Adormirea Ei.

N.

Cele dintîi tîrnosiri de biserică

Urmare din pag. 1

realizată de pictorul Vasu, a îmbrăcat-o în haină aleasă și foarte potrivită. Credincioșii priveau cu toată mulțumirea sufletească și nu le venea să creadă că minunea din față este o realizare a osteneții lor.

Orice lucru nou și mai ales cînd a fost cinstit și de oaspeți aleși e firesc să fie sărbătorit. Această praznuire se concretiză în agapa credincioșilor, în o gustare frățească a tuturor celor ce au ostentat la împlinirea acestei dorințe. După ploaia din ajun cerul s-a înveșmîntat în albastrul cel mai curat, iar sfîntul soare ne-a îmbrățișat pe toți, biserica, pe Arhiereu, și ceața întreagă a închinătorilor în cea mai strălucitoare lumină și într-o căldură binefăcătoare. În curtea casei preotului străjuiți de copacii puternici și adiași de zefirul lin, credincioșii din Ciurnic au înțeles să cinstească pe noul lor Vlădică gustînd împreună cu Inalt Prea Sfinția Sa din bucatele lor cu deosebită mulțumire sufletească. La un pahar de vin au fost roșite și cuvinte potrivite pentru biserică, pentru Inalt Prea Sfinția Sa, pentru scumpa noastră patrie Republica Populară Romîna, iar la urmă păstorul duhovnicesc a spus cuvinte de prețuire și de laudă pentru acest popor și pentru credința lui roditoare de asemenea fapte. A prețuit după cuviință și vrednicia preotului din Ciurnic părintele Coman Nicolae, care în primii ani de păstorie s-a învrednicit să ridice în fruntea credincioșilor săi o biserică frumoasă.

La Intorsura Buzăului.

Praznicul Nașterii Maicii Domnului se nimerise în ziua de sîmbătă, duminica de a doua zi a fost folosită ca bun prilej de către Inalt Prea

Sfințitul nostru Mitropolit de a poposi și în comuna Intorsura Buzăului. Biserica din această parohie, clădire mai veche a fost proaspăt renovată făcîndu-i-se reparații temeinice, zugrăvindu-se din nou, punîndu-i-se timplă nouă și introducîndu-se curentul electric în biserică. Primenită în acest fel biserică din Intorsura Buzăului se înfățișă în haine cu totul nouă. Deși clădire veche la timpul său nu fusese tîrnosită de Arhiereu și nu avea Sf. Moaște în Altar. Drept aceea la cererea stăruitoare a credincioșilor în frunte cu tînărul preot Virgil Gojea, Inalt Prea Sfințitul Mitropolit dela Sibiu, a hotărît să tîrnosească și această biserică.

Ca acum 100 de ani.

Timpul s-a arătat frumos și în această duminică. Inaltul Ierarh poposise peste noapte în parohia Sita Buzăului, a cărei biserică a vizitat-o rămînînd pe deplin mulțumit. La orele 9, în fața casei parohiale din Sita au nimerit năvală peste 20 de călăreți pe cai iuți încălecați de flăcăi în aleasă jînută care au escortat mai multe trăsuri. Cea destinată Arhiereului era trasă de 4 cai și împodobită din belșug cu flori. Drumul dela Biserica din Sita, pînă la cea din Intorsură (5 km.) dealungul căruia sînt înșiruite neconținut casele credincioșilor buzoani a fost parcurs cu trăsura și sub escorta celei călăreșilor. După ce Inalt Prea Sfinția Sa a luat loc în trăsura cu patru cai convoiul s-a pus în mișcare apoi, în trap în spre biserică din Intorsură. Pe amîndouă părțile drumului credincioșii înfîpinau pe Mitropolitul lor cu flori, cu toții în jînută de sărbătoare.

La punctul de intrare în Intorsură o delegație a Sfatului Popular în frunte cu președintele

Crisbășan Gheorghe a oferit Inaltului Ierarh tradiționala „pîine și sare“. Apoi convoiul cu călăreții și cu cele 10 trăsuri au pornit înainte, ca acum 100 de ani în plina însuflețire a credincioșilor.

La Biserica din Intorsură.

Fiind zi de duminică și locul mai central numărul credincioșilor a fost mult mai covîșitor decît în ajun la Ciurnic. A fost o ploaie a florilor peste Ierarhul așteptat cu însuflețire. Soborul preoților în cîntece au petrecut pe Ierarh și de îndată a început slujba tîrnosirii. Era de acum a doua lucrare de tîrnosire pe care o săvîrșea noul mitropolit al Ardealului Dr. Justin Moiescu. Poporul se strînea în biserică și mai mulți erau afară urmărind slujba în jurul bisericii, la ușa Altarului și la intrare. Cu totul deosebit a fost cuvîntul de povățuire duhovnicească pe care și aici Inalt Prea Sfințitul Mitropolit l-a împărțit fiilor săi credincioși, dîndu-le pildă de credință și de rugăciune stăruitoare pe fericirii Părinți Ioachim și Ana, cari prin rugăciunea lor curată au dobîndit cel mai ales dar al pămîntului și cea mai aleasă podoabă a cerului, pe Prea Sfînta Fecioara Maria.

Le-a dat apoi îndemnuri să fie în acelaș timp și cetățeni buni ai Patriei noastre cu ascultare față de cei mai mari pentru că în acest fel să-și îndeplinească datoria. I-a laudat pe toți și pe preotul lor pentru lucrarea de învoire și de podoabă pe care au adus-o bisericii lor.

Și praznicul dela Intorsură s-a încheiat cu o agapă prietenească în deplină mulțămire și însuflețire.

Inalt Prea Sfințitul Mitropolit după vizita Sa la cotitura Buzăului s-a arătat pe deplin mulțumit avînd cuvinte de prețuire pentru credincioșii din aceste părți.

Cuvioasa Parascheva și cinstirea ei în Ardeal

Pentru credincioșii ortodocși români luna octombrie este de mare importanță, scria în 1845 arhimandritul Neonil de la Neamț, în Mineiul pe octombrie, pentru că în această lună este praznicul cuvioasei Parascheva cea nouă, care s-au obișnuit a se zice de mulțime și Vinerea mare.

În regiunile noastre ardeleni cuvioasa Parascheva a fost cunoscută atunci prin Mineiul publicat la Sibiu, în 1855, de marele ierarh Andrei Șaguna, carele spunea următoarele: Aceasta a fost din țara sârbească, dintr-un sat ce se cheamă Eplvat, aproape de cetatea Calicratiei, din părinți creștini născută. Pe care din copilărie lăsându-i și rudeniile și toate îndulcirile lumii părăsind, s-au oșebit pe sineși spre slujba lui Dumnezeu. Și la pustie ajungând, îngerească viață intru dînsa a petrecut, cu post și cu priveghere trupul omorîndu-și, hrănindu-se cu ierbile ce se făcea acolo, încă și de acelea foarte cîte puține, și numai seara, asemenea și apă. Că hrana ei și băutura erau lacrimile de pocăință și neincetatele rugăciuni. Și de ger și de zădăf fiind topită, căuta către singur Cela ce poate să mintuiască de slăbirea sufletului și de vîfor, pe cel smeriți cu toîma. Și viața cu fapte bune strălucindu-și și mintea și simțirile curățîndu-și, o au făcut pururea a petrece mai presus de cele pămîntești. Deci mai înainte cunoscîndu-și răpaușarea sa, a lăsat pustia și a venit la Constantinopole, și cercetînd sfintele locuri de acolo, și puțin petrecînd, s-a dus în patria sa, în Calicratia și acolo și-a dat fericitul său suflet în minile lui Dumnezeu celui viu, dela care cunună nevestejită s-a învrednicit a lua. Și a preamărit Dumnezeu moaștele ei cu faceri de minuni, că cei bolnavi tămăduiri dobîndeau, atingîndu se de racla moaștelor ei. Care moaște mai pe urmă le-a adus măria sa Vasile Voevod din Constantinopole la Moldova, în orașul Iași, la sf. minăstire a sf. Trei Ierarhi, în anul 1641.

Dar cinstirea cuv. Parascheva pe meleagurile ardeleni este cu mult mai veche și ea a ajuns la cunoștința credincioșilor noștri prin mijlocirea credincioșilor sîrbi, la cari sf. moaște ale cuv. Parascheva au poposit la Belgrad, între 1396 și 1521, și de aceea i s-a zis, că era din țara sârbească. Chiar mai înainte de aceasta, cuvioasa fiind din Tracia grecească, sf. ei moaște au fost adăpostite la Tirnova țarilor bulgari, iar apoi cînd turcii au sfărîmat țara bulgară, sfintele ei moaște le-a primit spre adăpostire, pentru un timp scurt, în 1393, însuși voevodul Munteniei, Mircea cel Bătrîn. Astfel, prin strămutarea deasă a sf. moaște a cuv. Parascheva, mulți credincioși bulgari, sîrbi și romîni au aflat despre viața ei cea îmbunătățită și multor copile li s-a dat acest nume, ca să-l poarte cu cinste.

Cea mai veche biserică ardeleană, închinată cuv. Parascheva, ce se cunoaște astăzi, este cea de la Runcul Mare din Hunedoara, biserică fiind zidită în 1560 și apoi urmează cea de la Șercăița — Făgăraș, din 1638, ambele zidite înainte de aducerea sf. moaște ale cuvioasei la Iași. Imediat după aceea s-a zidit, tot în Hunedoara, biserică sf. Parascheva dela Socet, în 1659.

Dar în acea vreme circula printre credincioșii ardeleni și un manuscris deosebit, scris pînă la 1620, de Popa Grigore din Măhaci, care scriere a fost numită mai tîrziu Codicele Sturzan. În el se aflau multe scrieri apocrife, adică neadmise de Biserică, și între acestea era și Legenda sf. Vineri. De fapt, această legendă nu era o scriere apocrifă, ci viața unei alte Parascheve, cinstită la 26 Iulie, care a fost încercată

mucenică din veacul al doilea. Neștiind aceasta să distingă bine credincioșii vremii, ei au crezut că sf. Parascheva este sf. Vineri și așa au amestecat credințele. Pînă la urmă au înconjurat cinstirea cuv. Parascheve cu multe credințe deșarte, care se zic superstiții și aceasta nu era bine. Între acelea era să nu lucrezi vinerea nimic, căci te va pedepsi sfînta, ceea ce nu era adevărat, căci sf. Parascheva tocmai îndemna prin viața ei la tot ce este cinstit și bineplăcut lui Dumnezeu, în care intră și munca spornică de peste săptămînă.

Și pe cînd se sileau unii să-l atragă pe romîni la unirea cu Roma, alții își zideau biserică în cinstea cuv. Parascheva, cum era la Ampoița (1700) și Ighiu (1724) în Alba, la Tîrnăvița (1701) în Hunedoara, la Rășinari Sibului, în 1725, și Rădulești Dobrei, 1747.

A venit însă greaua apăsare habsburgică și prigonirea ortodocșilor și atunci s-a suspendat orice zidire de biserică. În acea vreme însă logofătul ardelean Matei Voileanu s-a pus să copleze pentru credincioși unele vieți de sfînti, după colecția frumoasă a mitropolitului moldovean Dosoftei. Lucrarea și-a săvîrșit-o în minăstirile dela Drăguș și Șoimu între anii 1740—1768. Cu aceasta a dat un impuls nou credincioșilor ortodocși și astfel iar începe zidirea de biserică. În deosebi se înmulțesc cele cu hramul cuvioasei Parascheva.

Astfel, numai între 1779 și 1794 s-au zidit noi biserici cu hramul cuv. Parascheva la Tohanul nou, Meșeș și Tălmăcel și Bătrîna Dobrei, Bogata Olteană, Țichindeal și Cașolț, Benic-Sebeș și Meșența-Teiuș, Sohodol-Zărnești și tot acolo Șimou, apoi Cuculata, iar în Hunedoara la Valea Lungă. Vedem deci, că aceste ctitorii se săvîrșeau de-a lungul lanțului Carpaților, primind deci ajutorare din Țara Romînească și Oltenia.

Și pentru că rugăciunile către această sfîntă cuvioasă aduceau multă alinare celor în nevoi, și pentru că de cînd sf. moaște ale ei poposeau la Iași, Parascheva era privită și ca o sfîntă a poporului romîn, de aceea și în cursul veacului al 19-lea hramurile ei se înmulțesc. Pînă la jumătatea aceluia veac se zidesc bisericile de la: Glimboaca-Tălmăci, Poiana Ampoiului-Zlatna, Vingard-Sebeș, Ohaba-Făgăraș, Ribicioara-Zarand, Cîrța-Arpaș, iar după aceea cele de la Brui, Tibru-Alba, Veștem (1842), Săliște, Burjuc-Hunedoara, Lemnia-Oituz, Luța și Zlagna-Agnita, urmînd apoi cele de la Birghiș, Hosman, Scorei, Hurez, Rapolt, Blăjeni, Stîncești, Runcul Mic, Tîcușul Nou, Vecerd, Veneția de Jos și altele. Iar în primele patru decenii ale veacului nostru s-au mai zidit alte biserici cu hramul cuv. Parascheva și anume la: Inuri-Vinț, Găinari, Porumbacul de Sus, Veseud-Șeica, Bucerdea Grinoasă-Blaj, Dumitra-Alba, Bănița-Jiu, Crihalma, Șalcău, Tăuți, Ighiel, Filipașul Mic-Reghin, Lăpușiu-Făgețel, și Seliște-Dobra, Stregoanea, Cernișoara și altele, la care s-a mai adăugat și Șchitul de maici „Cuv. Parascheva“, de la Pietriș-Mureș.

Iată că în toate aceste biserici se prăznuiește pomenirea cuv. Parascheva cea nouă, în toate aceste biserici ea ascultă rugăciunile credincioșilor, în toate ea lacrîmează pentru nevoile celor ce i se roagă de ajutor.

La 14 octombrie îi pomenim praznicul și deci cu toții să-i cinstim amintirea cu condacul: Pre sfînta ajutătoare celor ce sînt în nevoi, toți cu cucernicie să o lăudăm, pe prea cinstita Parascheva, că aceasta viața cea pieritoare lăsînd-o, pe cea nepieritoare o a luat-o în vecl. Pentru aceasta slavă și daruri de minuni cu porunca lui Dumnezeu a aflat. Amin.

Prot. M. ȘESAN

† Mitropolitul Sebastian al Moldovei și Sucevei

In noaptea de sîmbătă spre duminică, 16 septembrie din acest an, s-a săvîrșit din viață cel ce a fost Înalt Prea Sfinția Sa Sebastian, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, în vîrstă de 72 ani.

Înaltul Ierarh era țintuit la pat, de vreo cîteva luni, de o neputință din acelea care — mai ales la vîrsta înaintată — nu mai au leac.

Vestea morții Mitropolitului Sebastian al Moldovei și Sucevei, a stîrnit un val de adînci păreri de rău, pentru că înaltul ierarh era cunoscut și prețuit în toată țara — și chiar peste hotare — prin tăria caracterului său, prin bunătatea inimii sale, prin sinceritatea și inteligența sa scăpărătoare, prin ostria cu care și-a îndeplinit marile îndatoriri preoțești, vîdînd statornică înțelegere pentru neputințele și nevoile oamenilor, iubindu-i cu adevărat, ajutîndu-i efectiv, și mai presus de toate, prin calitățile sale de destoinic și cumpănit ocîrmuitor bisericesc, dovedite strălucit în pușinii ani de vlădicie. Deosebită prețuire și-a agonisit, apoi, din partea mai marilor noștri bisericești și cetățenești, prin pilduitoarea sa părtașie la purtarea luptei pentru pace, atît la cirna Eparhiei moldovene și în Sfîntul Sinod al Bisericii noastre, cît și la congresele și conferințele de luptă pentru pace, ținute în țară și în străinătate (Varșovia, Helsinki, ș. a.). Contribuția sa la reluarea și adîncirea legăturilor frățești dintre Bisericile ortodoxe surori, rusă și romînă, a fost tot atît de însemnată, ca și celelalte vrednicii ale arhipăstoririi sale. Nu odată a călătorit la Moscova, ca membru al delegațiilor noastre bisericești, și a reprezentat cu cinste Biserica noastră într-o vizită făcută Prea Fericitului Patriarh Apostolic Alexandru III al Antiohiei Siriei, la Damasc.

Mitropolitul Sebastian se trăgea dintr-o familie de țărani harnici și cinstiți, din Secășel, raionul Sebeș.

Pregătirea preoțească și-a făcut-o la Institutul Teologic din Sibiu, față de care a vădit toată viața o atenție și o dragoste deosebită.

A întemeiat familie, avînd copiii număroși și buni. Curînd a rămas văduv.

A slujit la sfîntul altar ca preot-paroh (Vulcan, Ocna Sibiului), ca protopop (Odorhei și Baia Mare) și ca vicar al fostei Episcopii ortodoxe a Maramureșului, la Sighet.

Intrat în monahism, a devenit rînd pe rînd episcop al Maramureșului, arhiepiscop al Sucevei și apoi arhiepiscop și mitropolit al Moldovei și Sucevei.

La cirna Mitropoliei Moldovei și Sucevei a fost așezat în 25 martie 1950. Bîndul și bunul popor credincios moldovean l-a primit cu neprecupețită dragoste și a aflat întrînsul părintele sufletesc și ocrotitorul inimos care nu știa ce-i odihna, pentru că Eparhia ce i-a fost încredințată spre păstorire să propășească din toate punctele de vedere.

O bună parte din strădaniile arhipăstorești ale Mitropolitului Sebastian sînt arătate în cartea intitulată: „Osteneli Chiriarhale“, scoasă într-un prim volum în 1954 de către Editura Centrului Mitropolitan al Moldovei, la vestita tiparniță a Minăstirii Neamțu.

Bunul Dumnezeu să-i așeze sufletul în curțile Sale și să-i ridice urmaș vrednic de înfăptuirile lăsate Mitropoliei Moldovei și Sucevei.

REDACȚIA

Din roadele dragostei frățești

După 250 de ani de despărțire, în anul 1948 frații s-au regăsit în jurul sfintului altar al bisericii strămoșești, unde vor să trăiască în dragoste frățească și să-și desăvârșească viața lor religioasă și morală.

Credincioșii vechi ortodocși i-au îmbrățișat pe frații lor reveniți la sinul ortodoxiei cu lacrimi de bucurie și cu toată căldura sufletului lor. Răspunsul fraților gr. cat. a fost tot așa de plin de bucurie și de dragoste. Astăzi sint împreună pe același drum, au același scop comun și lucrează din răspuțeri pentru ca unitatea sufletească să se desăvârșească, pentruca ea să fie cât mai rodnică pentru Biserica și popor. Ura dintre frați a încetat și încetul cu încetul paginile istoriei Bisericii ardeleni vor fi scrise împreună, cu același condeiu, cu aceiași cerneală, cu aceiași mină, din același creier și din același suflet.

Otrava aruncată între frați în anii 1700—1948, s-a topit ca gheața în fața soarelui, ca ceara de fața focului, ca ura în fața dragostei și acum împreună își construiesc biserici, case parohiale, iconostase și picturi, împreună repară bisericile și casele existente, împreună gândesc și lucrează pentru dobândirea celor trebuincioase sufletului și trupului.

Arhiepiscopia noastră, în cursul celor 8 ani dela unificarea bisericii, i-a cuprins pe toți deopotrivă cu aceiași dragoste de mamă ocrotitoare, ajutându-i nu numai cu daruri duhovnicești, ci și cu sume importante pentru realizarea scopului comun: o singură biserică pentru toți fii neamului românesc.

Ajutoarele s-au dat și se dau în limita posibilităților în fiecare an.

De data aceasta dăm numai două exemple, prin care se arată clar și precis că dragostea frățească își înmulțește rodirile și că ostenele credincioșilor de a fi una, nu numai că sint înțelese, dar sint și sprijinite de conducătorii Bisericii noastre.

Astfel, I. P. S. nostru mitropolit Iustin, cu prilejul vizitației canonice, făcute la Blaj anul acesta, a constatat între altele că atât biserica catedrală din Blaj cât și capela arhierilor au nevoie de reparații. Înalt Prea Sfinția Sa a dispus îndată repararea lor. În acest scop a pus la dispoziția parohiei banii și materialele trebuincioase.

Aceasta arată cinstirea deosebită ce o are mitropolitul nostru și Biserica ortodoxă română față de catedrala și de vlădicii blăjeni. În această Catedrală s-au înfrățit la 14 mai 1848 episcopul Șaguna cu episcopul Lemeny și românii uniți cu cei ortodocși, legându-se să lupte umăr la umăr pentru drepturile poporului român din Ardeal. Iar cei șapte vlădici, care se odihnesc în capela arhierilor, au lucrat — mină în mină — cu vlădicii ortodocși din Ardeal pentru binele și propășirea poporului. De aceea noi, ceice am trăit să vedem marea bucurie a refacerii unității bisericesti, cinstim amintirea celorce în vremuri grele, de asuprire socială și națională, s-au trudit ca prin înfrățire creștinească și românească să facă cât mai mult bine pentru poporul român. Ei sint astăzi o comoară scumpă pentru inima tuturor românilor ortodocși.

Așa se întâlnesc prezentul cu trecutul și luptătorii de altădată pășesc în rind cu noi, ca să făurim un viitor mai fericit.

Un alt exemplu. Parohia Siniacob din protopopiatul Luduș, a fost frământată zeci de ani de ura dintre frați, greco-catolicii și ortodocșii au purtat ani de-a rândul procese unii cu alții.

Credem că nicăiri ura confesională nu a fost mai puternică decât aici. Tocmai de aceea credincioșii de aici au dorit cu mai multă infocare pacea, dragostea și buna înțelegere între frați. Această pace a adus-o reîntregirea din 1948. De aceea ei vreau să desăvârșească unitatea dobândită. În acest scop credincioșii din Siniacob, au hotărât să-și construiască o singură biserică mare pe un teren neutru, care nu a fost nici al fostei biserici gr. cat. și nu este nici al bisericii ortodoxe. Biserica aceasta va fi semn al unității lor de nedesfăcut și mijloc de întărire al acestei unități.

Aceasta o cere și aceasta o dorește poporul român, să aibe o singură Biserică română, care să cuprindă pe toți frații la un loc și unde să-L roage, să-L laude și să-L preamărească pe Dumnezeu, pentru iertarea păcatelor și mîntuirea sufletelor noastre.

Astfel de cereri au sosit la Arhiepiscopia noastră și din alte parohii, de unde se poate vedea tăria dragostei frățești.

Dumnezeu și sufletele strămoșilor noștri vor binecuvînta pe toți aceia cari zi de zi pun cite o cărămidă la întărirea unificării bisericesti ardeleni și la propășirea poporului.

Protopop Ioan Velțan
consilier arhiepiscopesc

Oameni noi, oameni ai muncii pașnice

„Povestea unui om adevărat“ de Boris Polevoi, este una din cele mai renumite cărți ale literaturii contemporane. Eroul ei principal, Alexei Maresiev, printr-o voință de neînfrînt și o uimitoare stăruință, deși avea ambele picioare amputate, a izbutit să piloteze din nou avionul și să cucerească victorii într-un șir de lupte aeriene, acoperinduse de glorie în cursul războiului de apărare a Uniunii Sovietice.

Ziarele sovietice au făcut cunoscut, de curînd un nou exemplu de vitejie și eroism, asemănător cu acela pe care l-a dat aviatorul Maresiev.

E vorba de tractoristul I. D. Piskarev de la S. M. T. Maratovski, regiunea Riazian, pe care Prezidiul Sovietului Suprem al U. R. S. S., l-a distins cu una din cele mai înalte decorații sovietice.

În cursul războiului, I. D. Piskarev a fost grav rănit pe cîmpul de luptă, pierzînd ambele picioare. Deși putea trăi liniștit cu pensia de mare mutilat de război ce i se cuvenea, el și-a exprimat dorința de a lucra ca tractorist.

Decorația pe care a primit-o recent i-a fost acordată pentru faptul că în îndeplinirea muncii sale, I. D. Piskarev a realizat, în ultimii trei ani, o producție superioară, atât cantitativ cât și calitativ.

Alexei Maresiev, I. D. Piskarev și alții ca ei, reprezintă dovezi strălucite de ceea ce poate face o voință încordată, pusă în slujba binelui obștesc, a construcției pașnice și a apărării păcii.

Vizitele prietenești întăresc pacea

Cele mai multe neînțelegeri între oameni provin de acolo că oamenii nu-și dau osteneala de-a sta de vorbă întreolaltă, cînd au ceva „de împărțit“ — cum se zice. Acesta este un adevăr care stă în picioare de cînd e lumea. El se poartă și pentru legăturile dintre popoare, nu numai pentru cele dintre oamenii singuratici.

Astăzi, este ținut în mare cînstă principiuul coexistenței pașnice între popoarele lumii. Partizanii păcii de pretutindenea, au luptat și mai luptă încă sirgincios pentru triumful acestui principiu.

Datorită acestui principiu — al cărui rost a fost explicat pe-nțeleșul tuturor și în foaia aceasta — în ultima vreme, popoarele lumii s-au apropiat din ce în ce mai mult unele de altele: incheie înțelegeri comerciale, își dau ajutor industrial, fac schimb de delegații guvernamentale și parlamentare, incurajează turismul, ș. a.

Deosebit de prețioase pentru întărirea păcii lumii sint vizitele prietenești, pe care și le fac întreolaltă oameni din țări deosebite în ce privește orientarea politică și organizarea de stat și socială. Aproape nu-i zi în care să nu citim în gazete, sau să nu auzim la radio, că au loc astfel de vizite prietenești. Nu mai vorbim de intensificarea legăturilor culturale și a celor sportive, căci acestea — de bine, de rău — mai aveau loc și pe vremea cînd încă nu se sălășluiseră în lume binecuvîntata stare de destindere a relațiilor internaționale.

Ca să se vadă cum slujesc adevărului și cauzei superioare a păcii aceste vizite, nu ne vom referi, de astă dată, la știutele călătorii ale oamenilor de stat, ocîrmuitori de popoare, din ultima vreme, ci la o vizită care poate că a trecut mai neabăgată în seamă. Iată despre ce-i vorba!

D-l Jules Moch este un fruntaș al partidului socialist din Franța. A fost prim-ministru și de mai multe ori ministru. Nu s-ar putea spune că simțămintele sale față de Uniunea Sovietică și față de țările lagărului socialist ar fi fost nici măcar bunișoare.

De curînd, d-l Jules Moch a făcut o vizită prietenească în URSS. Ceea ce a văzut acolo, l-a uimit. Oameni și fapte, totul i se înfățișa nou și promițător. La o uzină din Leningrad, care lucrează pentru uriașele hidrocentrale sovietice în curs de construcție, d-l Jules Moch a văzut niște mașini gigantice, foarte moderne, despre care a scris — în rusește — în cartea de aur a uzinei, că americanii ar fi bucuroși să se poată lauda cu așa ceva.

Ciți n-or mai fi ca dînsul! Le poți toca la ureche de toate: Pină nu văd cu ochii lor, nu se lasă înmuiați, ferească sfîntul!

Dincolo de orice alte socoteli pe care și le pot face oamenii, vizitele acestea prietenești rămîn un sprijin de seamă al luptei pentru apărarea păcii și a sălășluirii preteniei trainice și sincere între toate popoarele lumii. Căci omul, așa-i făcut, să creadă mai ales ceea ce vede, și să te judece după ceea ce îi poți arăta.